

Zápis

z obhajoby disertační práce **Jaromíra Mazáka**

konané dne **26.6. 2019**

téma práce: **Občanská společnost jako aktér politického procesu**

přítomní: dle prezenční listiny

Předseda komise doc. Buriánek představil členy komise, zahájil obhajobu a vyřídil omluvu absence kolegyně Hamplové a oponenta, kolegy Friče. Školitel doc. Císař představil kandidáta Jaromíra Mazáka a vyzdvihl kvalitu spolupráce kandidáta, jeho stáž na univerzitě v Oxfordu a Oslu. Doktorand patří dle školitele mezi nadprůměrně úspěšné studenty v souvislosti s publikační činností, byl také oceněn cenou Miloslava Petruska.

Kandidát Jaromír Mazák dostal slovo a představil strukturu své disertační práce a to po kapitolách. Každá kapitola se věnuje konkrétní studii, které kandidát postupně představil. Autor také zmínil, které části disertační práce již byly publikovány.

První kapitola měla za cíl formulovat pět základních tezí, které mají společného jmenovatele, a to advokační aktivismus. První tezi lze označit jako tezi o slabosti občanské společnosti a dědictví komunismu, jež kandidát podpořil předchozí rešerší stejně jako všechny následující teze. Druhá teze hovoří o vlivu zahraničního financování. Třetí teze se týká nepřátelského nastavení domácí politiky. Teze čtvrtá se věnuje transakčnímu aktivismu. Poslední teze pojednává o profesionalizaci politického aktivismu ve SVE, jež je sdílená v různých diskurzech. V závěru kandidát ukazuje, že v literatuře existují dvě vlny: první vlna je kritická, a to především k zahraničnímu patronátu/financování a druhá vlna, jež je charakteristická posilujícími dopady zahraničního patronátu. Rozdílnost vln kandidát vnímá díky tomu, že každá vychází z jiného rámce uvažování a rozdílného normativního předpokladu. Rozdíl autor také dokládá v metodologii, kdy první vlna je kvalitativního charakteru, zatímco druhá kvantitativního charakteru. Poslední rozdíl, který kandidát představil, je odlišné období reflexe každé z vln. Dále kandidát představil výzkumné otázky, které si ve své disertační stanovil.

Ke druhé kapitole kandidát zmínil, že pojednává o teoretických východiscích. Ve třetí kapitole autor představil potřebu kritického navázání na koncept transakčního aktivismu a možné způsoby pro zpřesnění. Empirická analýza ukazuje vysokou míru spolupráce mezi aktivisty. Cílem analýzy bylo také zjistit, kdo jsou klíčoví hráči na poli advokačního aktivismu při prosazování cílů.

V kapitole čtvrté si kandidát kladl otázku, jak se podařilo Rekonstrukci státu dosáhnout úspěchu, přičemž tento úspěch rámoval do teoretického ukotvení. Zmiňuje také klíčové poznatky v oblasti struktury politických příležitostí. Také se věnuje klíčovým rozhodnutím, jež u aktérů, hlásícím se k Rekonstrukci státu došlo a klíčovými proměnám v tomto hnutí, které kandidát ve stručnosti popsal včetně předvolebního a povolebního kontextu.

Pátá kapitola se věnuje profesionalizaci na příkladu Auto*Matu. Šestá kapitola se věnuje metodě process tracingu a kapitola sedmá je věnována shrnutí poznatků.

Předseda komise předal slovo oponentovi doc. Skovajsovy, který stručně shrnul svůj posudek a vyzdvihl části autorovy práce, které již byly publikovány. Zmiňuje, že se jedná o celek, jenž je složen z více různých částí, netvoří tedy jednotnou monografii. Všimá si, že výzkumné otázky jsou formulovány široce proto, aby bylo možné všechny části práce spojit společně do jednoho celku. Doc. Skovajsa si všimá také rozdílného pojetí u článku, jež se věnuje transakčnímu aktivismu a článku, ze kterého kandidát s dalším autorem vycházejí. Dále zmiňuje konkurenční vztahy při prosazování cílů aktivistických hnutí. Další otázka se týkala metody process tracingu, kde by dle oponenta bylo vhodné přidat další konkrétní příklady. Dizertační práci hodnotí stupněm prospěl.

Posudek doc. Friče vyzdvihuje kompaktnost celé práce. Nedostatky vidí v nedotažení diskuze do důsledku a samotná analýza dat má argumentačně slabá místa. Průběžná diskuze tezí vykazuje nedostatky a doc. Frič nesouhlasí se všeobecněním, ve kterém mu nestačí představený rámec. V závěru oponent dizertační práci klasifikuje stupněm neprospěl.

Kandidát zodpověděl na otázky doc. Skovajsy, především zakotvuje konkrétní zkoumání v SNA a konkrétně do tématu advokačního aktivismu a vazbě k elitám. Kandidát na otázku o konkurenci uvádí konkrétní příklady, se kterými se setkal a způsoby realizace tohoto latentního boje. Kandidát na podnět process tracingu reagoval s tím, že je zmíněn spíše implicitně proto, že z recenzního řízení dostal zpětnou vazbu, že není třeba tuto metodu šířeji rozvádět. Jeho základní charakteristiky proto nyní blíže přiblížil včetně konkrétních příkladů.

Na otázky doc. Friče kandidát upřesňuje, že svou výzkumnou otázku měl cíleně zúženou a soustředil se na to, jak úspěšní jsou aktivisti v prosazování konkrétních cílů v podobě zákonů, již druhotně již bylo pro kandidáta hodnotit, o co konkrétního se v daných zákonech jedná. Autor dále také poukázal na snahu zachytit kauzální dopad Rekonstrukce státu na konkrétní zákonodárství a uvažuje o problematice prokázání tohoto vlivu. Kandidát souhlasí s oprávněnou kritikou na rozdělení dvou vln na začátku dizertační práce, nicméně si nemyslí, že by toto rozdělení mělo negativní vliv na následné analýzy. Kandidát zpřesnil konkrétní formulace normativního pohledu na tyto vlny. Kandidát dále reagoval na konkrétní výtky a dílčí otázky oponenta doc. Friče.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Katedra sociologie

Doc. Skovajsa poukázal na absenci souhlasu s respondenty, se kterými kandidát vedl rozhovor. Autor proto popsal anonymizační proces rozhovoru včetně slovního potvrzení o souhlasu s nakládáním dat a také schválení následného výstupu z rozhovoru.

Předseda komise následně otevřel diskusi. Sám poukázal, že kandidát napsal článek do kriminologie v otázce vnímání korupce a jeho erudovanosti v tématu.

Zapisovatel: Anna Vostruhová

